

Brief uit Yerseke

Nr 978

Yerseke 16-5-1964

« Het geknoei bij de mosselveringen door de kwekers aan de handelaars ». Het is daarover dat we ten besluite nog een en ander willen neerschrijven. Niet dat dan alles over deze kwestie zal zijn gezegd, bij lange, lange niet! We hebben een en ander slechts geschreven om iets dat hier algemeen bekend is ook aan anderen niet direkt geïnteresseerden te tonen. Want dat er geknoeid wordt weet hier vrijwel iedereen. De kwekers, de handelaars en ook « de leiding ». Hoe geraffineerd en grof dit gebeurt, is wel gebleken door de voorbeelden die we gaven. We zouden nog veel en veel meer « staaltjes » van brutaliteit, onbeschofftheid en immoraliteit kunnen noemen. Doch waartoe? Onlangs lazzen we in « Elseviers Weekblad » « Men kan de smaak van het zee-water kennen uit één kleine slok, onnodig er hele kuipen van te proeven » (Pervyse). Het spreekwoord « De gelegenheid maakt de dief » (in dit geval « de knoeier »)

is zeer bekend. Er bestaat vanzelfsprekend voor beroepsknoeiers altijd wel de lust en vaak de mogelijkheid tot knoeien maar « De Centrale » en de wijze van werken die ze meebracht gaf zo ruim en overvloedig de gelegenheid dat slechts weinigen naar we mogen, ja moeten aannemen, aan de verleiding weerstand kunnen bieden. Hier geldt: « Zien knoeien doet knoeien ». Hoe het gerommel en gemodder te voorkomen of te roeien is moeilijker te zeggen dan wie dat eigenlijk zou moeten doen. **Daartoe verplicht is de leiding van het Verkoopkantoor voor mossels te Bergen op Zoom.** Deze verplichtte zich en verplicht zich ieder seizoen opnieuw op voorafgestelde voorwaarden aan die en die prijs mossels te leveren aan de handelaars van de vastgestelde soort kwaliteit en samenstelling. Zij geeft om daaraan te kunnen voldoen de leveringsorders van die en die soort aan de aan de beurt zijnde kweker(s). **En zij moet ook door doeltreffende controle zorgen dat de handelaar krijgt wat werd besteld.**

Daarom mag eigenlijk de controle zich niet bepalen tot het nemen van één monster en de rest overlaten aan anderen. Iedere aangevoerde lading zou onder toezicht van een controleur van het kantoor moeten worden gelost teneinde een tweede, desnoods een derde monster te kunnen nemen. We geven toe dat dit praktisch op veel moeilijkheden stuit. En (maar dit is onze mening) ik geloof niet dat de leiding streng wil optreden. Waarom niet? zo vraagt men. Om de eenvoudige reden dat men bang is straf, die van aard is om de knoeiers af te schrikken, op te leggen. **Dat durft men gewoon niet. En dat weten de knoeiers ook,** vandaar knoeien maar! En de handelaars dan? Voor een oningewijde de « benadeelden »? Ja als de nu bestaande handelaars niet bijna allemaal tevens kwekers waren, ja dan! Maar dan was de zaak reeds iang opgelost! Als een handelaar-kweker streng de voorwaarden zou handhaven en hij komt als kweker morgen of overmorgen ook met een lading mossels waaraan een reukje is wat dan? Ze zijn in de huidige situatie wel verplicht als ze een lading ontvangen een oogje dicht te knippen om zelf ook

« zacht » te worden behandeld. Daarom zo lang « De Centrale » (het kartel) bestaat zal de knoeierij niet worden uitgebannen. Misschien wordt dit « smerig geval » (**De Centrale**) vooral door zijn knoeien in de hand werkende werkwijze binnen niet al te lange tijd om zeep gebracht als uitvloeisel van het Verdrag van Rome en/of de E.E.G. Niettemin al kan praktisch ongestraft grof worden geknoeid en maken een groot, zeer groot gedeelte van de in weelde badende kwekers er zich aan schuldig toch blijft het **zeer gemeen**. Om uiteindelijk een ander te laten opdraaien voor de schade en de door hem geroofde voordelen. Men vraagt zich af: « Waarom willen die « Heren » (met een hoofdletter) kwekers die **meest bevoorrechte groep uit geheel Nederland** zich nog meer **voordelen** bij roven? » Die vraag stellen is gauwer gedaan dan ze beantwoorden. Noodzaak vaak voorgewend is **zelden** **zoal ooit aanwezig**. Vrijwel iedere mosselboer maakt het goed en rijk en de besten verdienen kapitalen. Prima percelen in de Waddenzee vrijwel voor niets. Zaaigoed (mosselzaad) **uitsluitend voor hen vrij voor het vissen**. Wat wil men waarachtig nog meer? Maar toch en toch knoeien, knoeien en nog eens knoeien. Dat de mosselkwekers mede daardoor nu nog veel minder staan aangeschreven dan voorheen is niet te verwonderen, **wel hoor-, zicht- en voelbaar**. Ondanks hun grote moderne schepen, hun prachtige huizen, hun mooie sleeën, zijn ze niet gezien. En zij die zich althans buiten Yerseke (hier op 't eigen dorp pakt dat helemaal niet!) voor Heer (ook weer met een hoofdletter!) willen laten doorgaan slagen daarin alleen **in schijn** bij hen en daar waar ze hun verteringen maken. We zouden over deze zaken nog zoveel meer kunnen schrijven maar dat gaat niet en we willen ook niet want het stinkt te veel! Constantijn Huygens (1596-1687) schreef over dit soort lieden in de « Gouden Eeuw » : « Sy sien maer door haer beurs, Die dich en duyster is; en geeft haer eens wat keurs. Van wijs en ongeleerd, sy weten 't niet te scheien » (uit: Oogentroost). Het beste waarmee we kunnen eindigen is dat we weten dat er altijd nog 10 tot 20 ten honderd kwekers zijn die in dezen (gelukkig!) vrij uitgaan en ook nog wel achtting genieten.

N.B. — De prijzen in vetjes gedrukt zijn opgegeven per 50 Kg

	14-5-1964	15-5-1964	19-5-1964	20-5-1964
Tongen, grote — Sole, grosse	5.75- 5.57	5.64- 5.45	5.63- 5.39	5.19- 5.58
3/4 tongen — 3/4 plie	4.71- 4.43	4.65- 4.44	4.62- 4.30	4.69- 4.53
Bloktongen — Sole moyenne	4.02- 3.82	3.87- 3.77	3.83- 3.67	3.98- 3.93
Voor-kleine — Petite	4.19- 4.02	3.99- 3.74	3.90- 3.80	4.24- 4.09
Kleine — Toute petite	4.06- 3.90	3.96- 3.58	3.75- 3.60	3.89- 3.60
Tarbot, grote — Turbot, gros	3.20- 2.90	3.10- 2.60	2.80- 2.10	3. - 2.70
Middel — Moyenne	90.—84.—	100.—80.—	150.—80.—	140.—80.—
Kleine — Petite	67.—64.—	56.—46.—	70.—27.—	57.—33.—
Griet — Barbue	42.—40.—	42.—33.—		
Middel — Moyaen	31.—30.—		41.—35.—	43.—38.—
Kleine — Petit	32.—28.—		41.—35.—	43.—38.—
Schol — Plie	37.—24.—	32.—28.—	39.—33.—	45.—41.—
Grote iek — Grosse	41.—24.—	41.—33.—	28.—18.—	45.—33.—
Kleine iek — Petite	29.—12.—	33.—12.—	16.—12.—	30.—14.—
Iek 3e slag — 3e sorte			78.—47.—	70.—54.—
Platjes — Toute petite			63.—44.—	57.—43.—
Schelvis, grote — Aiglefin, gros	60.—31.—	68.—42.—	44.—27.—	57.—29.—
Middel — Moyaen				
Kleine — Petit				
Heek, grote — Merlu, gros				
Middel — Moyaen				
Kleine — Petit				
Rog — Raie				
Rode poon — Perlon				61.—24.—
Grauwe poon — Grondin	18.—			22.—12.—
Kabeljauw — Cabillaud	112.—28.—	100.—44.—	51.—38.—	80.—44.—
Gullen — Petit kabellaud	43.—24.—	52.—33.—	58.—22.—	62.—23.—
Hozemondhamme — Baudroie		110.—		
Wijting — Merlan	48.—36.—	73.—29.—	44.—35.—	37.—31.—
Schar — Limande	21.—18.—	52.—11.—	15.—13.—	16.—12.—
Steen-schol — Sole limande	34.—57.—	72.—	84.—80.—	74.—56.—
Zeehaai — Aiguillat				
Hondshaai — Rousette				
Arend (Pieterman) — Gr. vive				
Makreel — Maquereau	30.—10.—	24.— 9.—	40.— 9.—	30.— 9.—
Horsmakreel — Saurel				
Rode knorhaan				
Keilrog — Raie radiée				
Zeekreeft — Langoustine				
Schaat — Flotte				
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.				
Lom — Brosme			37.—	40.—36.—
Kongeraal — Congre				
Leng — Lingue	75.—66.—		36.—32.—	44.—43.—
Schartong — Cardine	34.—30.—	35.—		
Volle haring — Hareng	16.—11.—			23.—11.—
IJle haring — Hareng guai				
Haringshaai — Latour	27.—26.—	28.—	20.—	
Steenholk — Tacaud				
Heilbot — Flétan	4.20- 3.90	4.10- 3.80	4.20- 2.70	4.10- 2.70
Koolvis — Colin	79.—60.—		38.—34.—	55.—46.—
Steud — Esturgeon				
Zeewolf — Loup de Mer	92.—		29.—	56.—36.—
Pollak — Lieu jaune				54.—46.—
Koningsvis				
Zonnevis — St.-Pierre				
Bot				
Mol				
Zalm			6.— 5.50	

„Rijnmond 4” gecharterd

Het gaat niet best met de Nederlandse Visserij. Dat kan uit verschillende gebeurtenissen worden afgeleid. Nu gaat de gloednieuwe Katwijkse hekreiler Rijnmond 4, na te zijn voorafgegaan door de IJM.15 Emma, weer in de olie. Dit schip werd een paar maanden geleden in de vaart gebracht en heeft slechts een paar reizen achter de rug. De Rijnmond 4 is gecharterd door een oliemaatschappij en wordt ingeschakeld bij het seismografisch onderzoek van de Noordzee. Het kontrakt geldt voorlopig voor vier maanden maar zal wel worden verlengd.